

Izhajajoč iz ustavno zagotovljene svobode znanstvenega in umetniškega ustvarjanja, iz avtonomije univerze, njenega poslanstva in vrednot Senat Univerze v Mariboru sprejema

KODEKS PROFESIONALNE ETIKE UNIVERZE V MARIBORU

Kodeks profesionalne etike Univerze v Mariboru opredeljuje minimalne etične standarde vedenj, ki so nujna za slehernega zaposlenega na Univerzi v Mariboru in velja tudi za vse, ki so z Univerzo v kakršnem koli pogodbenem odnosu. Določila tega kodeksa tako veljajo za vsakega izvoljenega in imenovanega vodjo na Univerzi, za vse visokošolske učitelje, znanstvene delavce in visokošolske ter strokovne sodelavce.

Namen tega kodeksa je vzpostaviti in krepiti visoke vedenjske standarde članov univerzitetne skupnosti ter s tem krepiti pripadnost Univerzi v Mariboru, udejanjati družbeno odgovornost njenega delovanja, krepiti etiko raziskovanja, ter zagotavljati prenos znanja in družbeni ugled Univerze.

I. IMPERATIVI PROFESIONALNE ETIKE

Zaposleni se zavedamo, da Univerzo v Mariboru sestavljamo ljudje različnih osebnostnih lastnosti, sposobnosti, znanj, stališč in nazorov. Kljub tej različnosti nas združuje skupno poslanstvo, to je skrb za človeka in trajnostni razvoj okolja, kjer delujemo. Naš cilj je bogatiti zakladnico znanja, dvigovati raven posameznikovega in skupnostnega zavedanja, krepiti humanistične vrednote, kulturo dialoga, kakovost bivanja in globalno pravičnost.

Da bi lahko dosegli ta cilj, sledimo trem imperativom profesionalne etike – dobrodelnosti, spoštovanju posameznika in pravičnosti.

Imperativ dobrodelnosti. Tako kot za vse profesije velja tudi za visokošolske učitelje, znanstvene delavce in visokošolske ter strokovne sodelavce na Univerzi v Mariboru, da se ponašamo z ekspertnostjo, imamo veliko skupnega znanja in obvladamo posebne veščine. To nam omogoča prenos znanja, odkrivanje novega znanja, svetovanje in dajanje mnenj. Pri tem delamo z različnimi ljudmi. Imperativ dobrodelnosti pomeni najprej in predvsem delati v dobro človeka in družbe kot celote in vsebuje več podrejenih imperativov: (a) »ne škoduj«, (b) »preprečuj škodo« oziroma »zaščiti pred škodo« in (c) »služi interesom ali sreči človeka in družbe kot celote«.

Zahteva po **spoštovanju avtonomnosti in dostojanstva posameznikov** in upoštevanje njihovih razlogov in odločitev je splošna zahteva, ki jo moramo spoštovati v vseh naših odnosih. Zaposleni na Univerzi v Mariboru se zavedamo nujnosti spoštovanja avtonomnosti in dostojanstva vsakega posameznika, s katerim smo v interakciji.

Pravičnost je vedenjsko vodilo vseh zaposlenih na Univerzi v Mariboru. Zaposleni prevzemamo odgovornost za vpliv, ki ga imamo na družbo kot celoto. Naša naloga je, da se zavzemamo za zmanjševanje krivic. Nikoli se ne bomo vdali razmeram v okolju in s tihim pristankom omogočali obstoj nepravičnosti, saj takšno vedenje ne izpolnjuje dolžnosti našega profesionalnega statusa.

II. VREDNOTE IN VRLINE ZAPOSLENIH NA UNIVERZI V MARIBORU

Visokošolske učitelje, znanstvene delavce in visokošolske ter strokovne sodelavce na Univerzi v Mariboru povezujejo skupne vrednote in vrline, kot so odgovornost, poštenost in etika raziskovanja, osebna integriteta, zakonitost delovanja in izogibanje konfliktu interesov ter skromnost in pripadnost univerzi.

Odgovoren odnos se najprej kaže v primernem odnosu, ki ga imamo do okolja in živih bitij. Pri delu na Univerzi se odgovornost kaže najprej v naši zavzetosti za polno in redno izvajanje delovnih obveznosti, in v iniciativnosti in pripravljenosti prevzeti druge naloge, ko je to potrebno. Pri visokošolskih učiteljih in znanstvenih delavcih se odgovoren odnos do dela kaže tudi v zavezanosti raziskovalnemu delu ter sprotnemu spremljanju in nadgrajevanju znanstvenih dosežkov tudi takrat, ko to nima neposrednih učinkov na poklicno napredovanje ali zaslužek. Zavedamo se, da sta kakovost našega dela in ugled, ki ga uživamo kot posamezniki in kot Univerza, odvisna od zavzetega, kakovostnega in odgovornega opravljanja nalog, ki so nam bile zaupane.

Poštenost je vrлина, h kateri težimo vsi zaposleni na Univerzi. Znotraj te je za visokošolske učitelje, znanstvene delavce in visokošolske sodelavce še posebej pomembna znanstvena poštenost in brezpogojna etika raziskovanja. Visokošolski učitelji, znanstveni delavci in visokošolski sodelavci dosledno spoštujemo avtorstva ter korektno priznavamo in navajamo znanstvene dosežke. Pri svojem delu dosledno uporabljamo korektno znanstvene metode, naše vodilo je objektivno preverjanje hipotez ter pošteno in strokovno neoporečno interpretiranje rezultatov znanstvenega dela. Raziskovalci na Univerzi v Mariboru pri svojem delu poleg veljavnih predpisov upoštevamo priznane etične prakse in temeljna etična načela, primerna naši stroki, kot tudi etične standarde zapisane v različnih nacionalnih, sektorskih ali institucionalnih etičnih kodeksih.

Osebna integriteta je vrлина, ki opisuje osebnost zaposlenih na Univerzi v Mariboru. Svoje poslanstvo opravljamo tako, da vstopamo v interakcijo z drugimi posamezniki in institucijami. Pri tem nas vodi iskanje dobrobiti za vse na način, ki je dovoljen in dojet kot primeren. Zaposleni smo zavezani temu, da svoje službe ali položaja, ki ga imamo znotraj Univerze, ne izkoriščamo za doseganje neupravičene koristi zase ali za koga drugega. Drugi nas ocenjujejo po našem vedenju, zato se zavedamo, da je od vsakega od nas odvisno, kako bo javnost vrednotila naše delo in tudi nas same. Zaupanje ljudi moramo upravičiti z vedenjem, ki je vredno dostojanstva zaposlenih na Univerzi v Mariboru. Zato je naše vodilo, da se vedemo, kot je zapisano v tem kodeksu, in da ponotranjimo v njem zapisane imperativne, vrednote in vrline.

Skromnost. Skromnost je vrлина, ki izhaja iz zavedanja zaposlenih na Univerzi v Mariboru, da bo njihovo delo izpostavljeno presoji odgovornih pametnih ljudi.

Visokošolski učitelji in znanstveni delavci na Univerzi v Mariboru moramo biti skromni pri svojih odkritjih tudi v odnosu do vsega neodkritnega in se pri tem zavedamo, da smo samo člen v verigi znanja, ki je nastajalo pred njimi in bo nastajalo za njimi.

V odnosu do ljudi in do svojih kolegov visokošolski učitelj, znanstveni delavec in visokošolski sodelavec nastopa s skromno avtoriteto človeka, ki mu je bilo dano priti do novega spoznanja.

Zakonitost delovanja in izogibanje konfliktu interesov je osnova vedenja slehernega izvoljenega ali imenovanega vodje na Univerzi v Mariboru. Pri svojih odločitvah se držimo določil zakonov, podzakonskih aktov ter drugih veljavnih predpisov, pri tem pa smo še posebej pozorni na zakonitost finančnega poslovanja ter gospodarnost pri upravljanju s premoženjem Univerze v

Mariboru. Pri izvajanju vodstvenih nalog se izogibamo okoliščinam, v katerih naš zasebni interes vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje javnih nalog.

Pripadnost univerzi v Mariboru se kaže v našem nedeljenem prizadevanju za ohranjanje in krepitev njenega ugleda tako pri delovanju znotraj kot pri naših aktivnostih izven Univerze. Zaposleni kažemo svojo pripadnost Univerzi z zavzetim izvajanjem pedagoških in raziskovalnih obveznosti, odgovornim sodelovanjem v organih Univerze in njenih članic in drugim zavzetim izvajanjem nalog.

III. INTEGRITETA KOT ŽIVLJENJSKI STIL

V kodeksu zapisana načela nas vodijo pri našem nastopanju in vedenju tudi zunaj univerze in v javnosti.

Zaposleni, ki so nam zaupane vodilne funkcije na Univerzi in njenih članicah, si s svojim vedenjem še posebej prizadevamo biti zgled etičnega ravnanja. Svoje funkcije opravljamo v duhu akademske tradicije predano in odgovorno, pri tem pa upoštevamo tudi dolgoročne učinke ukrepov, ki jih predlagamo in uveljavljamo. Zgolj takšno vedenje nam omogoča, da opravljamo zaupane nam funkcije.

Izkazano vedenje v skladu s kodeksom profesionalne etike Univerze v Mariboru je pogoj za zasedbo katerega koli vodstvenega delovnega mesta, na katerega so zaposleni na Univerzi v Mariboru izvoljeni ali imenovani. Kršitev določil tega kodeksa je lahko razlog za odpoklic s funkcije.

IV. UVELJAVLJANJE VSEBINE KODEKSA

Zaposleni na Univerzi v Mariboru določila tega kodeksa sprejmejo s podpisom posebne izjave.

Za uveljavljanje določil kodeksa je odgovoren rektor Univerze v Mariboru, dekani članic oziroma predstojnik druge organizacijske enote članice, določene s Statutom Univerze v Mariboru.

Pisno pobudo za skladnost vedenja s tem kodeksom lahko da rektorju, dekanu članice ali predstojniku druge organizacijske enote članice vsak, za katerega veljajo določila tega kodeksa.

Senat Univerze v Mariboru za sprejemanje mnenj o skladnosti vedenj zaposlenih na Univerzi v Mariboru z vrednotami in vrlinami tega kodeksa imenuje *Komisijo za etična vprašanja* in opredeli njeno sestavo, mandat, naloge in način delovanja.

O kršitvah določil tega kodeksa na podlagi predhodnega mnenja *Komisije za etična vprašanja* odloči rektor oziroma dekan članice ali predstojnik druge organizacijske enote članice.

Kodeks profesionalne etike Univerze v Mariboru je sprejel Senat Univerze v Mariboru dne 24. 11. 2015.

KODEKS PROFESIONALNE ETIKE UNIVERZE V MARIBORU

IZJAVA

Univerza v Mariboru je sprejela **Kodeks profesionalne etike univerze v Mariboru**. Moj podpis tega kodeksa predstavlja etično zavezo, da bom ravnal skladno z zapisanim v kodeksu.

Zavezujem se, da bom s svojim delom dokazoval pripadnost Univerzi v Mariboru, da bom pri delu odgovoren in znanstveno pošten, da bo moje vodilo zakonitost in se bom skrbno izogibal konfliktu interesov.

Zavezujem se, da bo moje ravnanje vedno takšno, da bi ga lahko vzeli za zgled vsi, s katerimi sodelujem.

Zavedam se, da kršitev določil tega kodeksa pomeni kršitev pravil, določenih s splošnimi akti Univerze v Mariboru.

Datum _____

Podpis _____